

รายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๕.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)
<i>กรรมการโดยตำแหน่ง</i>	ประธาน
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายอำนาจ วิชยานุวัต)	กรรมการ
๓.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นางปัทมา วีระวานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)	กรรมการ
๔.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวอัญชลิตา กองอรุณ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(นางสาวสรานัญญา อนุเมตติราชกิจ รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๖.	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แทน)	กรรมการ
๗.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(นางคณินิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๘.	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นางสาววรรรณ พลิกามิน ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายสุทิน แก้วพนา ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ แทน)	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงแรงงาน
(นางพัฒนา พันธุ์ฟัก ผู้ช่วยปลัดกระทรวงแรงงาน แทน)
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย</i>	กรรมการ
๑๒.	รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</i>	กรรมการ
๑๓.	นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ</i>	กรรมการ
๑๔.	นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์	กรรมการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๕.	นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี	กรรมการ
๑๖.	นายกิติ มาดิลกโกวิท	กรรมการ
๑๗.	นายเกียรติชัย โสภากเสถียรพงศ์	กรรมการ
๑๘.	นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๑๙.	รองศาสตราจารย์จูลนี เทียนไทย	กรรมการ
๒๐.	ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รัชพลเมือง	กรรมการ
๒๑.	ศาสตราจารย์ชุตินา สัจจามันท์	กรรมการ
๒๒.	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	กรรมการ
๒๓.	นายธาดา เสวตศิลา	กรรมการ
๒๔.	นายนนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๒๕.	นายบดีรินทร์ อุณากุล	กรรมการ
๒๖.	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๒๗.	พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๘.	นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๒๙.	ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว	กรรมการ
๓๐.	รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๑.	นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๒.	นายอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๓๓.	เลขาธิการสภาการศึกษา (นายสุภัทร จำปาทอง)	กรรมการและ เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	สมเด็จพระมหาวีรวงศ์	ติดภารกิจ
๒.	พระเทพเวที	ติดภารกิจ
๓.	นายอรรถการ ตฤณรังสี	ติดภารกิจ
๔.	ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต	ติดภารกิจ
๕.	นายสุภกร บัวสาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายวรวิช กำภู ณ อยุธยา	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รองเลขาธิการสภาการศึกษา ผอ.สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ผอ.สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ผอ.กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผอ.สำนักอำนวยการ ผอ.กลุ่มตรวจสอบภายใน ผอ.สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ ผอ.สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๒.	นางวัฒนาพร ระงับทุกข์	
๓.	นางศิริพร ศรีพันธุ์	
๔.	นายกวิน เสือสกุล	
๕.	นางพิจารณา ศิริชานนท์	
๖.	นางกมลทิพย์ เมฆพุก	
๗.	นางสาวพัชราภรณ์ ศรีคล้าย	
๘.	นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล	
๙.	นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์	

๑๐. นางเพทาย บุญมี	นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผอ.สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๑๑. นางประวีณา อัสโย	นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผอ.สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๑๒. นายสมพงษ์ ผุยสารธรรม	นักวิชาการศึกษาศำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
ผอ.สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
๑๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการสภาการศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการผลักดันการปฏิรูปการศึกษา จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้เห็นความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้มั่นใจว่าการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของไทยจะสามารถมุ่งสู่เป้าหมายได้ จึงขอให้กรรมการสภาศึกษามุ่งมั่นทำหน้าที่ต่อไป และหวังว่าการศึกษาจะเป็นหลักที่จะปลดล็อกในเรื่องต่างๆ ส่วนกฎระเบียบหรือกฎหมายใดที่ไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเรื่องการศึกษา จะต้องนำมาพิจารณา ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการจะต้องร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษา

จากนั้น ประธานฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาสังคมและสิทธิมนุษยชน (นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์) ได้ขอลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาการศึกษา แทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามข้อกำหนดของกฎหมาย และคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ จุลณี เทียนไทย อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาสังคมและสิทธิมนุษยชนในคณะกรรมการสภาการศึกษา แทน นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

นายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำแพง พลาตัส ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการแจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและรับรองรายงานการประชุมแล้ว เพื่อให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมอีกครั้ง

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขาธิการ กล่าวว่ ฝ่ายเลขาธิการจะดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ตามมติที่ประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ โดยได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๘๐) ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป และได้จัดทำสรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาการศึกษา ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) ซึ่งพบว่า มีประเด็นที่ยังไม่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และควรดำเนินการ ดังนี้

๑) ปรับเพิ่มเนื้อหาให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... นโยบายรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนด้านวิทยาการคำนวณ (Coding) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล เป็นต้น

๒) กำหนดกลไกความเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกันระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงความเชื่อมโยงกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และสร้างระบบการประสานงานระหว่างแผนการศึกษาแห่งชาติกับแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๓) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) โดยคำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยจากสื่อโซเชียลต่างๆ ในปัจจุบันด้วย

๔) ให้อิสระในการวัดและประเมินผลการศึกษา กับต้นสังกัดและสถานศึกษาตามกรอบทิศทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยเน้นการวัดและประเมินผลที่ผู้เรียนโดยตรง และพิจารณานำตัวชี้วัดแบบ OKR (Objective and Key Results) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา

๕) ปรับตัวชี้วัดทางการศึกษา โดยนำตัวชี้วัดเชิงปัจจัยนำเข้า (Input Indicator) ที่จำเป็นมาใช้แทนตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถจัดสรรปัจจัยหรือทรัพยากรได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างพอเพียง

๖) กำหนดกลไกการบริหารจัดการกองทุนทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษา โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ มิใช่เพียงการยุบรวมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่อาจจะต้องเพิ่มช่องทางในการให้ความช่วยเหลือกับผู้เรียนให้มากขึ้น

จึงนำเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบและให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพิจารณาประกอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) ต่อไป

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ยังไม่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติล้วนเป็นเรื่องสำคัญ อาทิ ๑) เรื่องการประสานงานกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ต้องผลักดันให้เป็นรูปธรรม เพราะการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาจะล่าช้า หากกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีความเข้าใจในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไม่ตรงกัน ๒) เรื่อง Digital Platform ที่กระทรวงศึกษาธิการต้องมุ่งเน้นให้เกิดการนำไปใช้จริงในทางปฏิบัติเพื่อประโยชน์

ต่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ๓) เรื่องตัวชี้วัดหรือการประเมินผลการศึกษาที่ระบบการประเมินยังไม่เข้มแข็งพอจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ ทั้งนี้ การประเมินผลการศึกษาไม่ควรประเมินเฉพาะผู้เรียนเท่านั้น แต่ต้องประเมินทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับกระบวนการศึกษา และที่ผ่านมามีพบว่า การประเมินผลการศึกษา ยังไม่สามารถประเมินการศึกษาได้ทั้งระบบ และไม่สามารถแสดงผลที่มุ่งสู่การพัฒนาประสิทธิภาพได้ ในประเด็นนี้ ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับจะต้องทำความเข้าใจว่าจะประเมินอย่างไร และจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างไร

- ทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้ระบุถึงเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของบุคลากรทางการศึกษาไว้น้อยมาก แต่เน้นที่การพัฒนาผู้เรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสำคัญ ดังนั้น เนื้อหาที่ควรเพิ่มเติมในแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้ว แผนการศึกษาแห่งชาติจะต้องระบุถึงเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจนเพิ่มขึ้นด้วย

- ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำลังผลักดันเรื่องความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการจะต้องมีแนวทาง มีตัวชี้วัดและระบบการประเมินที่ชัดเจน ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำลังดำเนินการปรับหลักสูตรของอาชีวศึกษาและเตรียมการจัดตั้ง Excellent Center ซึ่งจะต้องมีตัวชี้วัดและการประเมินผลที่ชัดเจน ประธานจึงได้มอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินงานร่วมกับสภาการศึกษาเพื่อหาแนวทางการให้อิสระในการวัดและประเมินผลกับต้นสังกัดและสถานศึกษาตามกรอบทิศทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยให้ดำเนินการภายใน ๑ เดือน

- กระทรวงศึกษาธิการมีกองทุนหมุนเวียนหลายกองทุน ซึ่งแต่ละกองทุนมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน อาทิ ๑) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือเด็กในระดับชั้น ปวช. หรือ ม.๔ ขึ้นไป ๒) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้การช่วยเหลือเด็กในทุกช่วงวัยและช่วยเหลือครู ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือกับ กยศ. ดังนั้น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาอาจจะต้องเน้นให้การช่วยเหลือเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี หรือตั้งแต่การศึกษาภาคบังคับลงมา ๓) กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งเป็นกองทุนส่วนเสริม ๔) กองทุนเสมอภาคชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือคนที่ยากจนเป็นการเฉพาะ ดังนั้น สิ่งที่ยากในการบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนคือ การยุบรวมหรือควมรวมกองทุนจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้การรวมทุนหมุนเวียนให้กระทำได้เมื่อทุนหมุนเวียนที่จะรวมกันนั้นมีวัตถุประสงค์เดียวกันหรือสามารถดำเนินการร่วมกันได้ แต่หากเปลี่ยนวัตถุประสงค์ จะต้องยุบกองทุนเดิมแล้วตั้งกองทุนใหม่ ซึ่งหากรัฐบาลไม่เห็นความสำคัญในการตั้งกองทุนใหม่ จะทำให้กองทุนที่มีอยู่ถูกยุบเลิกไป ทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ ดังนั้น การดำเนินการเรื่องการบริหารจัดการกองทุนทางการศึกษา คณะกรรมการสภาการศึกษาสามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการได้ แต่การปฏิบัติจริงจะต้องมีแรงผลักดันทางการเมืองอย่างมาก

- ในการดำเนินการเพื่อให้กองทุนที่มีอยู่มีประสิทธิภาพ ควรมีวิธีการดำเนินการอย่างไร เพราะถ้ากองทุนมีประสิทธิภาพ จะทำให้มีผู้สนับสนุนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ในการประชุมคณะรัฐมนตรี มีการเสนอให้มีการสนับสนุนกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำนวน ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท แต่ได้รับการอนุมัติเพียง ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่ามาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอื่นๆ โดยที่การให้ความช่วยเหลือประชาชนผ่านกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือโดยตรงและเป็นการลงทุนด้านการศึกษาที่ผลสุดท้ายแล้วจะได้ประโยชน์กับประเทศมากกว่าโครงการอื่นๆ ดังนั้น

เรื่องการกำหนดกลไกการบริหารจัดการกองทุนทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจึงควรระบุนรายละเอียดของงานดำเนินงาน อาทิ การดำเนินการเริ่มเมื่อใด กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จเมื่อใด และหลังจากกำหนดกลไกในการบริหารจัดการกองทุนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรจุในแผนการศึกษาแห่งชาติแล้ว จะมีกระบวนการและขั้นตอนดำเนินงานต่อไปอย่างไร

มติ ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอและเห็นชอบให้ดำเนินการต่อไป โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๑ เดือน และให้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานในการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ โดยมีมติ ๕ ข้อ ดังนี้

๑) ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณากำหนดรายละเอียดตามร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ให้ครอบคลุมมาตรฐานด้านต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้วย เช่น มาตรฐานครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน หนังสือและแบบเรียน การจัดทำแบบทดสอบ การประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การใช้จ่ายงบประมาณ การผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการด้านแรงงานของประเทศ การศึกษาทวิภาคี เป็นต้น และดำเนินการต่อไปได้

๒) ให้กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) เร่งดำเนินการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจน ถูกต้องตรงกันและสามารถแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ ให้กระทรวงศึกษาธิการรับความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้ง ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาศึกษาไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๓) ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

๔) ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมทั้งให้ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนแก่ประชาชนเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๕) ให้กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสมและสามารถยกระดับการศึกษาของไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี มีดังนี้

ข้อ ๑ ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานด้านต่างๆ และหลักสูตรเพิ่มเติม ซึ่ง สพฐ. ได้มีการปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๒ สกศ. เร่งดำเนินการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน และสามารถแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นต้น และจัดให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ๒-๓ เดือนต่อครั้ง เป็นการประชุมใหญ่เพื่อทำความเข้าใจกับครู คณาจารย์ และผู้อำนวยการสถานศึกษาในทุกระดับ

ข้อ ๓ มีหน่วยงานทางการศึกษาที่นำมาตราฐานการศึกษาชาติไปดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่

๑) สกศ. นอกจากทำหน้าที่เชื่อมโยงหน่วยงานกลางและสถานศึกษาต่างๆ ในการเผยแพร่ และทำความเข้าใจร่วมกันแล้ว ยังได้ดำเนินงานเรื่องการศึกษาวิจัยการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ

๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้จัดอบรมผู้บริหารและครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดทำแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน และนิเทศติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในระบบ (ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค)

๓) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้จัดทำมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยฉบับใหม่ และจัดทำกรอบหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ. ได้นำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปเป็นกรอบในการกำหนดหลักสูตรการศึกษาในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการศึกษาของชาติกับหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน

๕) สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. นำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งจัดทำแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้ง ๓ ระดับ

๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนดกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ จัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา และปรับหลักสูตรการศึกษาระดับ ปวช. ปวส. และหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมทั้งจัดทำเครื่องมือประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒

๗) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้จัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ออกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจัดทำแนวทางการรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

๘) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินโครงการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะด้านผู้เรียน ๓ ด้าน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และส่งเสริม กำกับ ดูแล การตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

๙) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ส.ถ.) กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำคู่มือการจัดทำ มาตรฐานสถานศึกษาและการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)

๑๐) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ได้ใช้มาตรฐาน การศึกษาของชาติ ทั้ง ๓ มาตรฐาน เป็นกรอบแนวทางในการวัดและประเมิน

๑๑) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้พัฒนารอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกให้มีความเชื่อมโยงกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องับมาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ และได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๔,๑๗๐ แห่ง

๑๒) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บข.ตชด.) โรงเรียน ตชด. ทุกแห่งในสังกัด ได้นำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปใช้จัดทำมาตรฐานของสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษา

ข้อ ๔ ให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมทั้งให้ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และชัดเจนแก่ประชาชนเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการดำเนินการและประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยมีหน่วยงาน ที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่

๑) สกศ. จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ จัดสัมมนาวิชาการ เรื่อง “มาตรฐานการศึกษาสู่การยกระดับคุณภาพคนไทย ๔.๐” สร้างความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการศึกษา ของชาติ และร่วมกับ สมศ. ในการสร้างการรับรู้และรับทราบในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาแนวใหม่

๒) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.) ขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยใช้กลไกคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ผ่านคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้จังหวัด นำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปใช้ในภาพรวมขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

๓) กศน. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔) สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. ร่วมกับ สป. สนับสนุนคณะกรรมการ ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ๖ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ ระยอง สตูล เชียงใหม่ กาญจนบุรี และ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและพระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) สกอ.จัดประชุมสัมมนา เรื่อง “มาตรฐานการอุดมศึกษาและแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ การประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑” และ “แนวทาง การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอุดมศึกษาใหม่”

๖) สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ให้กับสถานศึกษา จำนวน ๔๓๗ โรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ทราบ เข้าใจและยึดมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นแนว ปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๗) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ส.ถ.) กระทรวงมหาดไทย จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และแนวทางการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่สถานศึกษา

และพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา/สำนัก/กองการศึกษา เกี่ยวกับการสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษาและ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๘) สมศ. จัดประชุมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพ ภายนอกของ สมศ. และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในภูมิภาคต่างๆ

ข้อ ๕ สกศ. ได้รับมอบหมายให้กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใน ๓ ประเด็น คือ ๑) การรับทราบข้อมูลและความรู้ความ เข้าใจ ๒) การดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ๓) บทบาทของหน่วยงานในการนำมาตรฐานการศึกษา ของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ สู่การปฏิบัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะฝ่ายเลขานุการที่ได้รับมอบหมาย จึงได้รวบรวมผล การดำเนินงานมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรีในระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา โดยข้อมูลที่น่าเสนอเป็นภาพรวมของการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งหมด ซึ่งดำเนินการได้เพียงร้อยละ ๒๐-๓๐ และยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา มีการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของชาติ พร้อมกับมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการ มอบหมายให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประเมินภายใน (Internal Quality Audit: IQA) ด้วยตนเอง และ สมศ. ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่จากการประเมินแบบเดิมเป็นผู้สอบทานและผู้แนะนำ (Instructor) หน่วยงานต่างๆ และหากมีข้อติดขัดหรือสิ่งที่ไม่ตรงกันจะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข

นอกจากนี้ นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ รองเลขาธิการสภาการศึกษา ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติม ว่า หลังจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้ ได้มีการตั้งคณะกรรมการจากทุกสังกัดเป็น คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และหน่วยงานทุกสังกัดได้จัดทำ มาตรฐานในระดับและประเภทการศึกษาของตนเอง ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย การศึกษาประเภท อาชีวศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาพิเศษ และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (การศึกษานอกระบบใช้มาตรฐานการศึกษาของ สพฐ. และอาชีวศึกษา โดยนำมาปรับให้เข้ากับบริบทของ ตนเอง) ซึ่งเป็นมาตรฐานย่อยจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ได้จัดทำรายงานเสนอรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว และได้มีการดำเนินการประกันคุณภาพ การชี้แจงทำความเข้าใจและจัดทำ มาตรฐานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยทุกสังกัดดำเนินการในส่วนของตนเอง และนำปัญหาอุปสรรคมารายงานเป็นระยะ โดยมีคณะทำงานช่วยปรับปรุงแก้ไข จึงได้รายงานฉบับที่น่าเสนอนี้ ซึ่งเป็นรายงานที่มาจากทุกสังกัดเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ในประเด็นปัญหา อุปสรรค และระยะเวลาการ ดำเนินงาน ซึ่งทางคณะทำงานได้กำหนดปฏิทินการทำงานร่วมกันของทุกสังกัด โดยใน ๑ ปีที่ผ่านมา เป็นการ สร้างความเข้าใจ การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ การจัดทำระบบ ประกันคุณภาพ และการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นการรายงานผลการ ดำเนินงานในระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา สำหรับในปีที่ ๒ คือปี ๒๕๖๓ จะเป็นการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษา ของชาติ โดยนำรายละเอียดที่วางไว้ในปี ๒๕๖๒ มาดำเนินการ ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเป็นระยะ และ สกศ. จะรายงานในแต่ละประเด็นเป็นระยะเช่นเดียวกัน ส่วนระบบกำกับติดตามโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยนั้น จะต้องวางระบบต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเสนอที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณา ความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี หากเห็นชอบจะ ได้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

การพิจารณา ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

- มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้คำที่มีความหมายกว้าง ในการนำสู่การปฏิบัติ จึงต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และความซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีปัญหาอุปสรรคให้แจ้งในการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สามารถนำเทคโนโลยีช่วยในการแก้ไข

- สพฐ. มีการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา ๒ เรื่อง คือ ๑) เรื่องการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการยกร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (ปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมหน้า ๔๗ ข้อ ๑.๓) โดยนำมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็น เป้าหมายในการพัฒนาและการกำหนดสมรรถนะของผู้เรียน และ ๒) เรื่องการจัดทำมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับ สกศ. และ สมศ. ในการจัดทำตัวชี้วัดขับเคลื่อนการดำเนินการ และ สื่อสารทำความเข้าใจกับสถานศึกษา จำนวน ๓๐,๐๐๐ แห่ง ทั้งนี้ จะขอนำเสนอรายงานความก้าวหน้า ทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าวข้างต้นในการประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป

- จากรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมาสะท้อนการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาที่ใหญ่ยังเป็น เพียงการรับทราบ แต่ยังไม่ชี้ให้เห็นว่าเข้าใจมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ข้อเสนอแผนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ควรเน้นใน ๓ เรื่อง คือ ๑) การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปปรับใช้ในสถานศึกษาให้มากขึ้น ๒) การทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา อาทิ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และอีกหลายกระทรวง ๓) การสร้างเครื่องมือหรือระบบการ ติดตามและรายงานการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น การใช้เทคโนโลยีในการ สื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อทำให้ทุกคนเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง เช่น การใช้ Chatbot และควรรนำ เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการแสดงผลภาพรวม เป็น Dashboard เพื่อการติดตามของผู้บริหาร และเพื่อรายงาน ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะรัฐมนตรี จึงเสนอให้เพิ่มในรายละเอียดที่จะรายงาน ต่อคณะรัฐมนตรี

- ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ สกศ. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานมาตรฐานการศึกษา ของชาติไปยังคณะรัฐมนตรีเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง จึงควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและระยะเวลา การรายงานความก้าวหน้าที่ชัดเจน

- การรายงานผลการดำเนินงาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้ทราบ การดำเนินงานของ สกศ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีกระบวนการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพที่ทำให้ทราบว่า การขับเคลื่อน มาตรฐานการศึกษาของชาติ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษา หรือยกระดับการศึกษาตามเจตจำนง ของมาตรฐานการศึกษาของชาติอย่างไร

- กระทรวงศึกษาธิการควรมีการจัดลำดับความสำคัญเชิงนโยบายที่ให้สถานศึกษาดำเนินการ โครงการต่างๆ ร่วมกับภาคเอกชน อาทิ โรงเรียนร่วมพัฒนา โรงเรียนประชารัฐ โดยพิจารณาว่านำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงในเชิงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือลดกฎเกณฑ์ที่จะเป็นอุปสรรคในระบบการทำงานของ สถานศึกษาหรือไม่อย่างไร ซึ่งหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง อาจเป็นการเพิ่มภาระงานครู นอกจากนั้นการ ดำเนินการร่วมระหว่างภาครัฐ (สถานศึกษา) กับภาคเอกชน จะช่วยยกระดับองค์ความรู้ในการดำเนินการ ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร ในประเด็นนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการชี้แจงให้ทราบว่า การดำเนินงานร่วม ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในระยะเวลา ๓-๔ ปีที่ผ่านมา มีผลลัพธ์ในทางบวก ซึ่งสิ่งใดที่มีความเหมาะสม สามารถลดภาระ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้บริหาร

กระทรวงศึกษาธิการได้นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอย่างเช่น การจัดทำระบบบริหารจัดการสถานศึกษา (School Management System) ซึ่งภาคเอกชนได้เข้ามาดูแลและวางระบบโดยที่กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ลงทุน แต่ระบบนี้ยังไม่ครอบคลุมการดำเนินงานทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าระบบดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการ อีกทั้งถูกต้องตามกฎหมายและประหยัดงบประมาณของรัฐ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการกับภาครัฐต่อไป แต่การที่เอกชนเข้ามาช่วยโรงเรียนผ่านโครงการ Partnership School Project อาจเกิดปัญหาเรื่องการนำงบประมาณจากเอกชนไปใช้ในรูปแบบที่ไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นการใช้งบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้งบประมาณของเอกชนเพื่อทาสีโรงเรียน เป็นต้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาการดำเนินงานในประเด็นการทำความร่วมมือของรัฐและเอกชนในการจัดการศึกษา สิ่งใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการและเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการจะต้องนำสิ่งนั้นมาใช้และนำไปขยายผลต่อไป โดยการดำเนินการร่วมทุกอย่างจะต้องเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย

มติ ๑. ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงาน มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี และเห็นชอบให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป โดยนำข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตของที่ประชุมไปพิจารณาประกอบการดำเนินการด้วย

๒. ประธานมอบหมายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ หากมีปัญหาอุปสรรคให้รายงานให้สภาการศึกษาทราบในการประชุมครั้งต่อไป

๔.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขาธิการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. จากหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๓ หน่วยงาน ประกอบกับการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานฯ ที่ได้ส่ง Link ไปยังองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นประมาณ ๓,๐๐๐ คน และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น รวม ๕ ครั้ง โดยการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นสองครั้งสุดท้าย ซึ่งจัดในเดือนกันยายน ที่กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมงาน ประมาณ ๘๐๐ คน และเดือนตุลาคม ที่จังหวัดอุดรธานี มีผู้เข้าร่วมงาน ประมาณ ๔๐๐ คน เป็นการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม ตามมติที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ผลการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและเอกสารข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ส่วนดังกล่าว แบ่งได้เป็น ๓ แบบ ดังนี้

แบบที่ ๑ เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วยในมาตราต่าง ๆ รวม ๒๓ มาตรา อาจไม่เห็นด้วยทั้งมาตราหรือบางประเด็นของแต่ละมาตรา ดังนี้

- มาตรา ๔ : ควรเพิ่มนิยามบุคลากรทางการศึกษา ตัดนิยามครูใหญ่ออก/ปรับคำนิยามคำว่าสถานศึกษา

- มาตรา ๘ : รายละเอียดของแต่ละช่วงวัยยากต่อการปฏิบัติ/กรณีกำหนดการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายถูกลงโทษทางวินัย

- มาตรา ๑๑ : การที่รัฐกำหนดภาระให้เอกชนมากเกินไป

- มาตรา ๑๓ : หากผู้จัดการศึกษาทำเพียงแจ้ง ศธ. ทราบ จะเกิดปัญหาการกำกับคุณภาพ
- มาตรา ๑๔ : ควรตัดคำว่าวิทยฐานะออก/ตัดการให้ครูใหญ่ต้องรับฟังความคิดเห็นครู
บทลงโทษควรตัดออกไป
- มาตรา ๑๕ : การกำหนดให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/การกำหนดไม่ให้
เอกชนแสวงหากำไร เพราะสวนทางกับความเป็นจริง/ไม่ควรกำหนดคำว่า “แสวงหากำไรแต่ใช้เป็นมาตรการ
สร้างแรงจูงใจแทน”
- มาตรา ๑๖ : ต้องการให้กำหนดว่ารัฐจัดเงินอุดหนุน
- มาตรา ๑๙ : ไม่เห็นด้วยที่จะให้เอกชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ต้องการให้รัฐ
จัดการศึกษาเพียงฝ่ายเดียว
- มาตรา ๓๓ : มีรายละเอียดมากเกินไปยากต่อการประเมิน/การกำหนดให้ครูที่สอน
ระดับสูงก็ต้องมีคุณสมบัติมากขึ้น
- มาตรา ๓๗ : ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนใบประกอบวิชาชีพครูเป็นใบรับรองความเป็นครู/
ครูใหญ่ ศึกษานิเทศก์ไม่มีใบประกอบวิชาชีพ
- มาตรา ๓๘ : ไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนชื่อผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ เป็นครูใหญ่/
ผู้ช่วยครูใหญ่ และเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งมีผู้ไม่เห็นด้วยในประเด็นนี้
ประมาณร้อยละ ๖๐ หรือ ๒ ใน ๓ ของผู้เข้าร่วมงาน
- มาตรา ๓๙ : ไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนชื่อผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ เป็นครูใหญ่/
ผู้ช่วยครูใหญ่
- มาตรา ๔๐ : ไม่ควรให้ครูสภา และ สกสศ. สองหน่วยงานมารวมกัน เพราะมีผลต่อระบบ
สวัสดิการครู โดยให้ครูสภาดูแลเรื่องสวัสดิการครู แต่ปัจจุบันคือหน้าที่ของ สกสศ. ซึ่งจะต้องดูรายละเอียดว่า
ระบบสวัสดิการที่ระบุในมาตรา ๔๐ นั้น ครอบคลุมภารกิจของ สกสศ. ที่จะยุบรวมครูสภาหรือไม่
- มาตรา ๔๔ : ควรปรับนิยามระบบการศึกษาให้เป็นนิยาม ๓ ระบบแบบเดิม คือการศึกษา
ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- มาตรา ๕๕ : ไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้ ซึ่งปัจจุบัน
ได้มอบหมายให้เป็นภารกิจของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) โดยไม่มีการจัดตั้ง
หน่วยงานใหม่
- มาตรา ๕๖ : ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ
ซึ่งเดิมคือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และไม่เห็นด้วยที่จะให้คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ
มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบหลักสูตรต้นแบบ
- มาตรา ๖๙ : ต้องกำหนดเวลาการประเมินคุณภาพการศึกษา แต่ไม่ได้ระบุหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ซึ่ง สมศ. มีความกังวลว่าจะทำให้หน่วยงานของตนหมดบทบาทหน้าที่ลงไป
- มาตรา ๘๒ : ควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาทำหน้าที่คณะกรรมการนโยบาย
การศึกษาแห่งชาติ ประเด็นนี้อาจเกิดจากการอ่าน ร่าง พระราชบัญญัติไม่ครบถ้วน ทำให้เข้าใจผิด เพราะตาม
กฎหมายที่ร่างไว้เป็นไปตามนี้อยู่แล้ว
- มาตรา ๘๗ : ไม่เห็นด้วยกับอำนาจของเทคโนโลยีสารสนเทศอาจมีความซ้ำซ้อน
หน่วยงานอื่น
- มาตรา ๙๐ : ไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษา
แห่งชาติเพราะซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

- มาตรา ๙๑ : ไม่เห็นด้วยที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ต้องมีองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) อยู่ด้วย เพราะเป็นการสืบทอดอำนาจของ กอปศ.

- มาตรา ๙๔ : การรวมกองทุนอาจผิดวัตถุประสงค์

- มาตรา ๙๙ : ไม่เห็นด้วยว่าภายในระยะเวลา ๒ ปี อำนาจการบริหารการศึกษาจะอยู่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้เหลือผู้บริหารระดับสูง (ระดับ ๑๑) เพียงคนเดียว เพราะเป็นการยุบหน่วยงานและรวบอำนาจ

แบบที่ ๒ เป็นการแสดงความเห็นด้วยกับเนื้อหาสาระในมาตราต่าง ๆ โดยควรเพิ่มข้อความและรายละเอียดให้มากขึ้น ในมาตรา ๔ / ๗ / ๘ / ๑๑ / ๑๔ / ๑๕ / ๑๙ / ๒๑ / ๒๖ / ๓๑ / ๓๓ / ๓๕ / ๓๗ / ๓๘ / ๓๙ / ๔๐ / ๔๑ / ๔๒ / ๔๔ / ๔๘ / ๕๔ / ๕๕ / ๖๑ / ๖๘ / ๖๙ / ๘๒ / ๘๗ / ๙๐ / ๙๗ / ๙๙ / ๑๐๐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในมาตราที่เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเป็นครูใหญ่ / ผู้ช่วยครูใหญ่ / ใบบรรองความเป็นครู ยังมีหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากไม่น้อยแสดงความเห็นด้วยและสนับสนุนแนวคิดตาม ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. เช่นกัน โดยส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยจะเป็นผลจากการรับฟังความคิดเห็นด้วยระบบออนไลน์ ซึ่งแตกต่างจากการรับฟังความคิดเห็นในห้องประชุมที่ผู้ไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

แบบที่ ๓ เป็นการแสดงความคิดเห็นว่าควรเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ ด้วย เช่น

- ต้องการให้ครูสภาดำเนินการเรื่องใบประกอบวิชาชีพให้มีความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น

- เรื่องใบประกอบวิชาชีพและใบบรรองความเป็นครู รวมถึงการใช้คำว่าครูใหญ่ แทนผู้อำนวยการ หากมีการเปลี่ยนแปลงจะต้องเปลี่ยนกฎหมายอีกมาก

- การจัดทำ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... ต้องดำเนินการตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะให้ครบถ้วน

- ควรปรับลดโครงสร้างการบังคับบัญชาจากส่วนกลางถึงสถานศึกษาให้สั้นลง

- การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาควรแยกจากกัน

- ควรเพิ่มเนื้อหาสาระด้านระบบสวัสดิการ และการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

- ประเด็นที่ไม่ค่อยมีคนให้ความสำคัญมากนัก คือ การรักษาสิทธิประโยชน์และวิทยฐานะ

หลังจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ประกาศใช้แล้ว ซึ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาเดิมคุ้มครองบุคลากรที่อยู่ในระบบการศึกษาทั้งหมด แต่หาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ประกาศใช้แล้ว คนที่จะเข้ามาเป็นครูจะได้รับสิทธิประโยชน์และวิทยฐานะแบบเดิมหรือไม่ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ไม่ได้ระบุไว้

- เรื่องของการบริหารราชการ คนส่วนใหญ่ที่ให้ความเห็นจะเป็นคนในระบบราชการ อยากให้เปลี่ยนแปลงไปอย่างช้าๆ ไม่อยากให้เปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างระบบมากนัก

ความคิดเห็นของ สกศ. ต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

ประเด็นที่ ๑ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เห็นด้วยในหลักการ

ประเด็นที่ ๒ การจัดการศึกษาเอกชนต้องไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน เห็นด้วยในหลักการ

ประเด็นที่ ๓ ระบบการศึกษา ไม่ขัดข้องหากมีการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา

ประเด็นที่ ๔ ชื่อเรียกตำแหน่งจาก “ผู้อำนวยการ” เป็น “ครูใหญ่” เห็นด้วยกับการใช้ชื่อเดิม

ประเด็นที่ ๕ (๑) การเปลี่ยน “ใบประกอบวิชาชีพ” เป็น “ใบบรรองความเป็นครู” เห็นว่า

ขัดต่อหลักการเดิมของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ไม่กำหนดให้ครูใหญ่ต้องมีใบรับรองความเป็นครู มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่อาจไม่มีความจำเป็นต้องมีใบประกอบวิชาชีพของผู้บริหารเป็นการเฉพาะ

(๓) ผู้ช่วยครูใหญ่ ควรกำหนดชื่อเรียกให้เป็นชื่อเดิมและมีใบประกอบวิชาชีพครูเพื่อให้ใกล้เคียงในการควบคุม กำกับคุณภาพและมาตรฐานของผู้เข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ประเด็นที่ ๖ องค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เห็นด้วยในหลักการ

ประเด็นที่ ๗ การบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สอดคล้องกับแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ และเกิดปัญหาในเกี่ยวกับงบประมาณและการบริหารงานบุคคล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ส่ง ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตั้งแต่ปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๑) แต่สำนักงานฯ ได้รับเรื่องกลับคืนมาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งเลขวันที่ราชกิจจานุเบกษาออกประกาศ คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ไปแล้วเป็นเวลา ๒ วัน อย่างไรก็ตาม สกศ. ได้ดำเนินการครบตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และได้มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์โดยใช้เวลาเผยแพร่เกิน ๑๕ วันต่อครั้ง มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นทั้งหมดมากกว่า ๕ ครั้ง โดยจัดประชุมเป็นการเฉพาะอย่างน้อย ๒ ครั้งในเดือนกันยายนและตุลาคม ๒๕๖๒ การประชุมใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และได้แจก ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ให้กับผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นทุกท่านอ่านก่อนที่จะแสดงความคิดเห็น โดยในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ ๘-๑๐ ชั่วโมงต่อครั้ง และได้รวบรวมความคิดเห็นทั้งประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในข้อเดียวกัน จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อสำนักงานฯ จะนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา และส่งต่อไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

การพิจารณา ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

- เมื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นแล้ว กระบวนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจะต้องดำเนินการอย่างไร ความคิดเห็นที่ได้รับฟังมานั้น หากเป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. อย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เลขาธิการสภาการศึกษาชี้แจงเพิ่มเติมว่า สกศ. มีหน้าที่รวบรวมความคิดเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป โดยเป็นการนำความคิดเห็นที่รับฟังมาทั้งหมดเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว โดยในการพิจารณามีผู้แทนที่เป็นคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเข้าร่วมการชี้แจงจำนวน ๓ คน คือ นายอนุชาติ พวงสำลี รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์ และรองศาสตราจารย์ดารณี อุทัยรัตนกิจ ดังนั้น การพิจารณากฎหมายได้ดำเนินการตามขั้นตอน และได้รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากนักวิชาการที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่การดำเนินการในขั้นกฎหมาย จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คือต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นก่อนที่จะตรากฎหมาย แต่ปัญหาคือการรับฟังความคิดเห็นอาจจะไม่ครอบคลุมทุกประเด็น หรือผู้ที่แสดงความคิดเห็นไม่ได้ศึกษาหรือเข้าใจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติอย่างแท้จริง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา ยกตัวอย่างเช่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนที่จะตรากฎหมาย ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในระดับหนึ่งแต่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงต้องตั้งคณะกรรมการ

ขับเคลื่อนฯ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว เป็นต้น สำหรับการรับฟังความคิดเห็น ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นเป็นรายละเอียดปลีกย่อย ไม่ใช่ประเด็นหลัก ซึ่งอาจจะเกิดจากผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นยังไม่เข้าใจประเด็นหลักของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ดังนั้นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จะต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ต้องการอะไร เพราะเหตุใดจึงแตกต่างจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และต้องชี้แจงเหตุผลให้รับทราบทั่วกัน แต่ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดอธิบายในประเด็นหลักของการร่างกฎหมาย จึงขอให้หน่วยงานรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และการออกกฎหมายลำดับรอง ร่วมกันดำเนินการก่อนที่จะตราเป็นกฎหมาย

- การรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ทั้ง ๑๐๓ มาตราในเดือนกันยายน-ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ไม่พบว่า มีประเด็นที่แตกต่างไปจากเดิม ขั้นตอนต่อไปเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการพิจารณาว่าความคิดเห็นที่ได้รับฟังมานั้น มีสิ่งใดที่ควรเปลี่ยนแปลงตามข้อเสนอมหรือไม่ ซึ่งอาจจะต้องตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ

- กระทรวงศึกษาธิการสามารถส่งประมวลความคิดเห็นจากการรับฟังทั้งหมดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาได้ทันที เพื่อให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับทราบข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นที่เสนอมา และนำมาประกอบการปรับแก้ไข ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการตรากฎหมายเร็วขึ้น ซึ่งประธานกรรมาธิการร่างกฎหมาย (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ได้รับทราบในประเด็นการเปลี่ยนชื่อเรียกจากตำแหน่งผู้อำนวยการเป็นครูใหญ่แล้ว มีความเห็นว่าจะเรียกอะไรก็ได้ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน คณะกรรมการร่างกฎหมายเห็นว่า คำว่า “ครู” เป็นคำสำคัญ เพราะครูเป็นต้นแบบ เป็นแม่พิมพ์ จึงให้ความสำคัญกับคำว่าครูใหญ่ แต่หากมีกระแสต้านมากก็สามารถปรับได้โดยใช้ชื่อเรียกตามเดิม โดยให้ สกศ. ส่งความคิดเห็นที่ได้รับฟังมาทั้งหมดให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ อีกครั้งว่าจะปรับอย่างไร ซึ่งประเด็นชื่อเรียกเป็นรายละเอียดปลีกย่อย ยังมีหลักการอื่นที่สำคัญอีกมากที่จะต้องมีการปรับแก้ไข

- ในการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติการศึกษา คณะกรรมการร่างกฎหมายได้มีการชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีการร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ มีประเด็นอะไรที่ต้องแก้ไขเป็นหลัก ควรมีการอธิบายเพื่อให้ทุกคนเข้าใจรายละเอียดตรงกัน ซึ่งเหตุผลหลักที่ทำให้ต้องมีการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ระบุว่าต้องมีการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมมีการประกาศใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ซึ่งใช้มาเป็นระยะเวลาานาน ควรมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย สิ่งนี้คือเหตุผลหลักที่เห็นได้ชัด และมีเหตุผลและรายละเอียดอื่น ๆ อีกจำนวนมาก เช่น ประเด็นการจัดการศึกษาที่แบ่งเกณฑ์การศึกษาออกเป็นระดับและประเภทต่างๆ ยังไม่ตอบโจทย์ความต้องการการพัฒนาตามช่วงวัยของผู้เรียน ประเด็นการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญมาก เพราะเด็กในช่วงอายุ ๐-๖ ปี จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ เปิดให้มีการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลายและอิงกับฐานสมรรถนะมากขึ้น ดังนั้นจะทำให้ระบบการจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้เหตุผลในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และวิธีการจัดการศึกษามีความแตกต่างและหลากหลายมากขึ้น จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติให้ทันสมัย ซึ่ง ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ฉบับนี้เขียนเป็นนามธรรมทำให้ผู้อ่านเข้าใจยาก หากสามารถปรับให้เข้าใจง่ายจะทำให้เกิดผลดีคือคนอ่านจะเข้าใจและมีความเห็นคล้อยตามได้ นอกจากนี้การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาประเด็นหลักของการปรับแก้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับรู้รับทราบและมีความเข้าใจมากขึ้น

- ในการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบปัญหาเดียวกันกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คือ ในการจัดตั้งกระทรวงนั้น จะมีลักษณะพิเศษ เนื่องจากต้องรวมหลายหน่วยงานเข้าด้วยกัน ทั้งหน่วยงานวิจัย นวัตกรรม และการอุดมศึกษา การดำเนินการจะต้องมีการบริหารราชการ และมีเจ้าภาพที่ดูแลหน่วยงานทั้งหมด ดังนั้น กฎหมายที่ตราออกมาต้องเป็นกฎหมายหลายฉบับในการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำหรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันจะมีระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งประกาศใช้ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน หากมีการปรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะต้องมีผลกระทบกับระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่และมีความจำเป็นที่จะต้องปรับต่อไป แต่ต้องดำเนินการหลังจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติประกาศใช้แล้ว

- คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา โดยมีศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ เป็นประธาน ได้พิจารณาร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว เห็นว่าควรมีข้อยุติการประชานิยาม เนื่องจากได้ดำเนินการมาร้อยละ ๘๘ แล้ว ขณะนี้ครูกำลังติดตามความเคลื่อนไหวของร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพร้อมที่จะคัดค้าน ประเด็นที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษาเล็งเห็นคือ ประเด็นหลักการและความจำเป็นในการปรับปรุง ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ ทุกท่านเห็นด้วยและให้การสนับสนุน ส่วนประเด็นการเปลี่ยนชื่อผู้อำนวยการเป็นครูใหญ่ และเปลี่ยนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเป็นใบรับรองความเป็นครูนั้น มีผู้เห็นด้วยว่าไม่ควรเปลี่ยน ร้อยละ ๘๘ เนื่องจากไม่มีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนชื่อ ดังนั้น หากสภาการศึกษามีมติเสียงส่วนใหญ่อย่างไร ก็ควรเห็นชอบตามนั้น และถ้ามีประเด็นใดเพิ่มเติมควรหาข้อยุติ อาทิ ประเด็นการให้เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษา ควรนำมาวิเคราะห์และหาข้อสรุปว่าต้องไม่เป็นธุรกิจที่แสวงหากำไร และต้องมีเงื่อนไขเพื่อการสนับสนุนการศึกษาและแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ จึงเสนอที่ประชุมสภาการศึกษาว่าควรมีข้อยุติการจัดประชานิยาม เพื่อให้ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. สามารถเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายต่อไป

- กระบวนการของการดำเนินงานตามกฎหมาย เหตุผลความจำเป็นในการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้ข้อยุติแล้วเนื่องจากการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การดำเนินการต่อไปควรรวบรวมความคิดเห็นที่ได้รับฟังมาทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และหากเห็นควรให้มีการแก้ไขจึงดำเนินการตามความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตัวอย่างเช่น ประเด็นคำนิยาม “ครูใหญ่” กับ “ผู้อำนวยการ” ควรชี้ชัดว่าควรใช้คำใด ประเด็นตามมาตรา ๘๑ การสืบต่ออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ควรชี้ชัดว่าควรจะคงไว้ตามเดิมหรือควรเปลี่ยน จากนั้นให้รวบรวมความคิดเห็นที่ได้รับฟังมาและดำริของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และให้ สกศ. ไปชี้แจงผลการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้หากคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในประเด็นใดที่ไม่ตรงกับความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะส่งมาให้กระทรวงศึกษาธิการยืนยันกลับไป และคณะกรรมการกฤษฎีกาจะต้องทบทวน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีว่าได้มีการแก้ไขแล้ว แต่มีข้อสังเกต และหลังจากเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว ลำดับถัดไปคือการนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น สิ่งที่ส่งไปยังสภาผู้แทนราษฎรคือร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณา และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และมีข้อสังเกตซึ่งข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีทั้งประเด็นที่ไม่เห็นด้วยและประเด็นที่ได้ข้อยุติแล้ว

- ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มีการเขียนกลไกในเชิงระบบราชการน้อย อาจจะเป็นเพราะหลังจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ประกาศใช้แล้ว จะต้องดำเนินการ

ปรับกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวกับโครงสร้างและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสื่อมวลชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นหลักของการปรับแก้กฎหมาย ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และกฎหมายลำดับรองยังไม่มีกรณกถาหรืออภิปราย เรื่องที่สื่อมวลชนให้ความสนใจส่วนใหญ่เป็นเรื่องผลประโยชน์เฉพาะหน้าของบุคคล อาทิ เรื่อง “ครูใหญ่” หรือ “ผู้อำนวยการ”

- เอกสารประกอบการประชุม มาตรา ๓๗ หน้า ๑๖ และมาตรา ๔๐ หน้า ๑๗ เรื่องใบรับรองความเป็นครู ในกรณีของอาชีวศึกษา คนที่มีใบประกอบวิชาชีพครูคือคนที่จบทางสายครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ อาทิ ครูช่าง จะต้องจบการศึกษา สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม เป็นต้น แต่ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในปัจจุบัน คือการให้ผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพสามารถเป็นครูได้ เช่น สาขาช่างซ่อมบำรุงอากาศยาน ต้องการครู/อาจารย์ที่มีใบอนุญาต (License) สำหรับการสอน ดังนั้น หากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ไม่ได้ระบุให้ชัดเจน หรือไม่เปิดโอกาสให้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นครู จะทำให้การศึกษาอาชีวศึกษากลับไปอยู่ในสภาพเดิมที่ไม่สามารถพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ ในประเด็นนี้ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ชี้แจงว่า มาตรา ๓๗ มีองค์ประกอบหนึ่งของรัฐธรรมนูญ คือการวิเคราะห์ผลกระทบจากการตรากฎหมาย ยกตัวอย่าง เรื่องใบรับรองความเป็นครูของอาชีวศึกษา ในมาตรา ๓๗ ของ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เปิดช่องไว้ให้คนที่ไม่ได้จบครุศาสตร์สามารถเป็นอาจารย์ได้ โดยระบุว่า เว้นแต่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสามารถจัดกระบวนการวิชาการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ ตรานี้เป็นข้อยกเว้นที่อาจไม่ต้องมีใบรับรองความเป็นครูได้ ซึ่งเป็นการเปิดกว้างให้กับคนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสามารถเข้ามาให้ความรู้ในสถานศึกษาได้ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องจะต้องทำความเข้าใจในส่วนนี้ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่ต้องวิเคราะห์และช่วยตอบโจทย์ให้กับผู้ที่ยังไม่เข้าใจ จะช่วยให้ผู้ที่ยังไม่รู้สามารถทำความเข้าใจได้ในระดับหนึ่ง

- เรื่องการดำเนินงานจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ระบุไว้ในมาตรา ๗๓ และ ๗๔ ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ดังนั้น หากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มีผลบังคับใช้ จะต้องมีการดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่หรือไม่ ถ้าไม่ต้องดำเนินการใหม่ ควรจะมีการระบุไว้ในบทเฉพาะกาลเพื่อเป็นการรองรับในส่วนนี้ เพราะรายละเอียดของการทำแผนการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้ สกศ. ดำเนินการ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเพิ่มเติม เพื่อให้ไม่ต้องเริ่มดำเนินการใหม่อีกครั้ง

- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ๑) การเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนวัยแรงงานขาดหายไป ซึ่งคนวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญที่สุดเพราะอยู่ในช่วงของการเป็นผู้ปกครอง จะต้องพัฒนาให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในเรื่องการจัดการด้านการเงิน ๒) เรื่องธุรกิจ Startup หรือธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่กำลังคิด กล้าทำ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ รัฐควรร่วมมือกับเอกชนที่ดำเนินการธุรกิจ Startup เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้กับเยาวชนและเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ๓) การประเมินคุณภาพการศึกษา อาจใช้สื่อสังคมออนไลน์ และเปิดช่องทางให้กับเครือข่ายเยาวชนเข้ามามีส่วนในการประเมินผลการศึกษาและจัดการแก้ไขปัญหา เป็นการประเมินแบบ Bottom-Up ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การศึกษาไทยประสบความสำเร็จ ๔) เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของคนในยุคปัจจุบัน คนรุ่นใหม่ได้รับการอบรมสั่งสอนไม่เฉพาะในโรงเรียนหรือผู้ปกครองเท่านั้น สื่อ social media influencer มีผลต่อคนรุ่นใหม่อย่างมาก ดังนั้นจึงควรทำความร่วมมือกับสื่อต่าง ๆ ที่เยาวชนให้ความสนใจติดตาม เช่น The MATTER, THE STANDARD, Facebook Page ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญที่ทำให้เกิดการหล่อหลอมคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชน โดยเฉพาะการทำให้เยาวชนเป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active Citizen) โดยใช้อิทธิพลจากสื่อร่วมมือกับการศึกษา ๕) การสร้างเสริมจินตนาการให้กับผู้เรียนทุกช่วงวัย โดยการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทุกระดับให้สามารถสร้างเสริมจินตนาการได้

ทุกช่วงวัย เพราะจินตนาการทำให้เกิด Creativity ทำให้เกิด Innovation เป็นพลังบวกที่ช่วยขับเคลื่อนสังคมไปในทางที่ดี ๖) การเตรียมรับมือภัยคุกคามจากโรคภัยใหม่ ๆ เช่น โรคซิมเมอร์ ภาวะการฆ่าตัวตาย การกลั่นแกล้ง (Bully) เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันไม่ใช่หน้าที่ของหมอเท่านั้น หากการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับภัยคุกคามโรคภัยใหม่ ๆ ได้ จะทำให้ลดปัญหาดังกล่าวได้มาก ๗) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับ Digital Literacy กับคนทุกช่วงวัย ตั้งแต่วัยเด็กที่เพิ่งหัดเรียนรู้เทคโนโลยีจนกระทั่งผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ถูกหลอกล่อเอาเปรียบทางสังคมได้ง่ายด้วยอาชญากรรมออนไลน์ หรือแฮกเกอร์ เป็นต้น และกลุ่มผู้เปราะบางที่สังคมไทยควรที่จะให้การศึกษ ในเดือนเมษายน ๒๕๖๒ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization หรือ WHO) ได้มีมติให้เด็กอยู่ห่างจากหน้าจอต่างๆ เช่น จอโทรทัศน์ จอโทรศัพท์มือถือ และกำหนดเวลาให้เด็กอยู่กับหน้าจอต่างๆ (Screen time guidelines) ดังนั้นจึงควรนำมาใช้กับเด็กระดับปฐมวัยในประเทศไทย ๘) การสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษา (Human Rights Education) ให้กับผู้เรียน เนื่องจากสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมไทย หากคนไทยได้เรียนรู้สิทธิมนุษยชนจะทำให้เกิดความสามัคคีมากกว่า การคิดถึงเรื่องสิทธิของปัจเจกบุคคล ควรจะเป็น Human Rights Education ที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคม การเข้าใจกันและกันและการสร้างสรรค์สังคม ๙) การจัดหลักสูตร Sign Language ภาษามือควรดำเนินการไปควบคู่กับการพัฒนาภาษาต่างประเทศ ๑๐) การกำกับและประเมินคุณภาพการศึกษา ไม่ควรออกมาตราการต่างๆ ที่เป็นการลงโทษ แต่ควรเป็นการส่งเสริมการศึกษา ตัวอย่างประเทศฟินแลนด์ ที่ครูต้องประเมินจุดบอดของตนเอง และรายงานจุดบอดให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ จากนั้นผู้บริหารจะนำภาคเอกชนหรือบุคคลที่มีความรู้มาเสริมจุดบอดของครู โดยครูผู้นั้นจะไม่ถูกประเมินให้ถูกลงโทษ หากแต่ใช้จุดอ่อนของตัวเองมาพัฒนาตัวเองต่อไปโดยเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

มติ ที่ประชุมเห็นชอบผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ ร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และมอบหมายให้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่จะเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา ก่อนเสนอสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

๕.๑ ร่างข้อเสนอการบูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญาการศึกษา

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขาธิการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะทำงานจัดทำข้อเสนอการบูรณาการการศึกษา กับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา และภูมิปัญญา ในคณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา และภูมิปัญญา ได้ศึกษาและจัดทำร่างข้อเสนอการบูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา และภูมิปัญญาการศึกษา มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬาและภูมิปัญญา ขาดสมดุลในการเน้นทั้ง ๕ ด้านกับการศึกษา รวมถึงแนวความรู้และการพัฒนาด้านอื่น ๆ อาทิ ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาแต่ไม่สามารถเข้าสู่ความรู้ได้ลึกอย่างแท้จริงในเรื่องของธรรมะ สถานศึกษาให้ความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะน้อย ทั้งที่ศิลปะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มีความคิดสร้างสรรค์ ขาดความเหมาะสมในการจัดสรรเวลาสำหรับออกกำลังกายในสถานศึกษา ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอข้อเสนอระดับนโยบายในระยะสั้น เช่น การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่เน้นการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การส่งเสริมในเรื่องมาตรการด้านภาษีการนำเข้าวัสดุและอุปกรณ์เพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา เป็นต้น ส่วนข้อเสนอระดับนโยบายในระยะยาว เช่น การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครู การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนทรัพยากรจากรัฐ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นระบบ เป็นต้น สำหรับแนวทางการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการทั้ง ๕ ด้านกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นให้นำไปปฏิบัติได้จริง

การบรรจุผู้บริหารที่มีความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ของแต่ละด้าน และเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมอง ทั้ง ๒ ซีกอย่างสมดุล การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง/ชุมชนร่วมผลิตสื่อสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน และจัดให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้ง ๕ ด้าน ในทุกระดับตั้งแต่ระดับพื้นที่ไปถึงระดับนานาชาติ สำหรับแนวทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการฯ จะลงพื้นที่โรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเพื่อเป็นต้นแบบในการสอนที่บูรณาการทั้ง ๕ ด้านกับการศึกษา ณ โรงเรียน วัดสุทธิวราราม กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร

นางจรรยาพร ธรณินทร์ ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา และภูมิปัญญา นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในช่วงระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา คณะอนุกรรมการฯ ได้สรุปสถานการณ์ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน และจัดทำเป็น e-Book เรื่องสมองซีกขวามีค่ามากกว่าที่คิด เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยในปีที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความสนใจในเรื่องงานลูกเสือ จึงตกลงความร่วมมือกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติในการเปิดหลักสูตรลูกเสือนักคู้เทศก์ ซึ่งเป็นผลงานของคณะอนุกรรมการฯ ที่ได้ประสานการทำงานร่วมกับ ๒ กระทรวง สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการฯ จะใช้โมเดล บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อศึกษา Best Practice การพัฒนาสมองซีกขวา สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และจัดทำเอกสารฉบับที่ ๒ เรื่อง “สมองซีกขวาพัฒนาได้ : เด็กอยากขอ พ่อแม่อยากรู้ ครูอยากเข้าใจ” โดยใช้แนวทางของประเทศญี่ปุ่น ที่ได้จัดทำข้อเสนอแนะให้ครูพัฒนาพฤติกรรมและทัศนคติพื้นฐานให้ได้ก่อนบวมมีทักษะที่ต้องทำให้ได้ ๑๘ รายการ อาทิ ฝึกเด็กให้ฟังอย่างตั้งใจ นั่งในท่าที่เหมาะสม ถอดรองเท้าแล้วรู้จักเก็บ เสื้อผ้า ต้องสะอาด ต้องแปรงฟันอย่างสม่ำเสมอ และในเรื่องของความสัมพันธ์กับเพื่อนต้องสอนให้ไม่ทิ้งใครอยู่ข้างหลัง สามารถเล่นกับเพื่อน อย่าเล่นคนเดียว รู้จักขอโทษ เป็นต้น และการให้พ่อแม่ผู้ปกครองเตรียมความพร้อมของเด็กในการเข้าเรียน ป.๑ ๑๔ รายการ อาทิ ต้องฝึกลูกให้เข้านอนเร็ว สอนวิธีจับดินสอให้ถูกต้อง ฝึกให้ใส่ใจ เรื่องเวลา เป็นต้น

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการดำเนินการฝึกให้เด็กในระดับอนุบาล ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว แต่อาจยังไม่เป็นระบบเหมือนของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งสามารถผลักดันให้เกิดขึ้นได้

- โรงเรียนวัดสุทธิวรารามในปัจจุบัน อาจจะยังไม่สามารถเป็น Best Practice ได้ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการภายใน ที่เป็นผลจากการขาดผู้บริหาร (ผู้อำนวยการโรงเรียน) ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๒ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานศูนย์กลางข้อมูลด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (Education Data Center: EDC)

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัดได้มีการจัดประชุม จำนวน ๕ ครั้ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีการประเมินคุณภาพข้อมูลในฐานข้อมูลกลางของศูนย์สารสนเทศฯ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อชี้ให้เห็นสภาวะการณ์ข้อมูลทางการศึกษา การเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลตามเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ซึ่งทุกสถานศึกษาจะกรอกข้อมูลทุกวัน ที่ ๑๐ มิถุนายน และ ๑๐ พฤศจิกายน ของทุกปี โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอก กระทรวงศึกษาธิการ ๕ ฐานข้อมูล ได้แก่ ๑) ฐานข้อมูลนักเรียน ๒) ฐานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ๓) ฐานข้อมูล

ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๔) ฐานข้อมูลบุคลากรอื่น และ ๕) ฐานข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือร้อยละ ๙๖ โดยในแต่ละฐานข้อมูลก็จะมีรายการย่อย ๆ เช่น ฐานข้อมูลนักเรียนจะต้องกรอกข้อมูล ๔๖ รายการ การตรวจสอบข้อมูลจะตรวจสอบกับฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย และพบว่าข้อมูลที่มีความซ้ำซ้อนกัน ซึ่งต้องดำเนินการบริหารจัดการข้อมูลต่อไป รวมถึงข้อมูลเด็กออกกลางคันที่มีจำนวนมาก สิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ ยังกังขาในปัจจุบันคือ ข้อมูลที่เป็น wizard intelligent ที่เป็นการประมวลผลในเรื่องที่เป็นความต้องการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

นายอำนาจ วิทยานวัต เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการ Big Data กลางของรัฐบาลได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการ ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ๑) เด็กในวัยเรียน รับผิดชอบโดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ๒) เด็กในวัยแรงงาน รับผิดชอบโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ซึ่ง Big Data กลางของกระทรวงศึกษาธิการ ใช้กรอบช่วงอายุการศึกษาระดับปฐมวัยถึงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (๓ ขวบ - ๑๘ ปี) ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย และผลการดำเนินการฐานข้อมูลทั้ง ๕ ฐานข้างต้น มีดังนี้ ๑) ฐานข้อมูลนักเรียน ในปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน ๑๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๖ โดยในเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาพบว่ามียุติการที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาประมาณ ๕๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งศึกษาธิการจังหวัดผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ อบต. ได้ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง และพบว่าปัจจุบันมีเด็กที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา จำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ๒) ฐานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในกระบวนการลำดับถัดไปเมื่อประมวลผลฐานข้อมูลนักเรียนเรียบร้อยแล้ว ๓) ฐานข้อมูลครู และ ๔) ฐานข้อมูลบุคลากรทางการศึกษา โดยข้อมูลที่มีอยู่เดิมเป็นข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานเป็นผู้จัดเก็บและดูแลข้อมูล ดังนั้นจึงเป็นข้อมูลจากหลากหลายแหล่งข้อมูล อาทิ กศศ. สพฐ. สอศ. ไม่ได้อยู่ในระบบฐานข้อมูลกลาง ปัจจุบันจัดทำฐานข้อมูลกลาง โดยให้ครูเป็นผู้กรอกข้อมูลบุคคลเข้าสู่ฐานข้อมูล แต่พบปัญหา ๒ ประการ ประการแรกคือ เมื่อครูป้อนข้อมูลในเวลาเดียวกันมากกว่า ๖,๐๐๐ คน จะทำให้ระบบล่ม และประการที่สองคือ ระบบ Server ไม่สามารถรองรับข้อมูลในปริมาณมากได้ ขณะนี้ได้แก้ปัญหา Server ในเบื้องต้นแล้ว ส่วนเรื่องการกรอกข้อมูลของครูจะต้องมีการอธิบายให้ครูกรอกข้อมูลได้ครบถ้วนอีกครั้ง ฐานข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษามีข้อมูล ร้อยละ ๘๔ ๕) ฐานข้อมูลสถานศึกษา ซึ่ง สพฐ. ได้ปิดหมดครบ ๓๐,๐๐๐ โรงเรียน และให้โรงเรียนตรวจเช็คข้อมูลว่าถูกต้องตรงตามความจริงหรือไม่และรายงานกลับที่ สพฐ. ซึ่งเป็นข้อมูลที่ยืนยันเรื่องสถานที่ตั้งของโรงเรียน แผนที่ ที่ดิน อาคารเรียน และครุภัณฑ์ของโรงเรียน ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วน และนำข้อมูลไปต่อยอดกับการดำเนินการในด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย อาทิ การทำให้โรงเรียนมีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาครบตามจำนวน ตัวอย่างเช่น พิจารณาผลการสอบ O-NET ของนักเรียนแล้วพบว่าครูที่สอนวิทยาศาสตร์จำนวนเท่าใด หากผลการสอบวิทยาศาสตร์มีคะแนนต่ำจะต้องพัฒนาอย่างไร เป็นต้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักทดสอบทางการศึกษาของ สพฐ. จึงขอนำเรียนข้อมูลภาพรวม Big Data ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต่อไปจะมี Data Center เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

- ฐานข้อมูลกลางของกระทรวงศึกษาธิการเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นอย่างเร่งด่วน ที่จะต้องมีข้อมูลครบถ้วนและถูกต้องไว้รองรับการตัดสินใจดำเนินการในนโยบายต่างๆ ข้อมูลที่มีอยู่ร้อยละ ๙๖ เป็นข้อมูลเป้าหมายที่คาดหวัง หรือเป็นข้อมูลที่ดำเนินการจัดเก็บได้จริงในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามข้อมูลที่จัดเก็บไว้นอกจากจะระบุเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักแล้ว ควรมีข้อมูลอื่นประกอบด้วย อาทิ ข้อมูลครู จะต้องระบุว่าจบสาขาวิชาเอกอะไร แล้วในปัจจุบันสอนวิชาอะไร การกดปุ่มไม่ก็ปุ่มแล้วทำให้ทราบได้ทันทีว่าปัจจุบันขาดครูวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาที่คน ต้องผลิตครูวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นจำนวนเท่าใด หรือในปัจจุบันมีโรงเรียน ๓๐,๐๐๐ โรง ในแต่ละโรงเรียนมีการโรงกี่คน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจัดสรรให้ ๑ คน

เพียงพอหรือไม่ หรือโรงเรียนต้องไปจ้างเพิ่มอีกกี่คน หรือข้อมูลครุภัณฑ์ต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการใช้งาน จะต้องทราบให้ได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะต้องจัดเตรียมงบประมาณสำหรับค่าวัสดุครุภัณฑ์อีกจำนวนเท่าใด หรือข้อมูลจำนวนนักเรียน จะต้องเป็นข้อมูลที่มีนักเรียนเรียนจริงมิใช่มีแต่จำนวนตัวเลข ซึ่งตั้งเป้าว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะต้องเป็นข้อมูลนักเรียนที่ครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์ ดังนั้นทั้ง สพฐ. และ สอศ. จะต้องเร่งดำเนินการ หากมีการตรวจสอบแล้วพบว่าไม่ถูกต้องอาจมีความผิดพลาดวินัย เพราะทำให้เกิดการนำงบประมาณของประเทศไปใช้ในทางที่ผิด หรือในประเทศไทยมีเด็กต่างด้าวเข้ามาเรียน ทั้งสิ้นจำนวนเท่าใด จะต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนจึงจะทำให้ประเทศไทยมีศักยภาพในเวทีโลก เป็นต้น ในเรื่องนี้เลขาธิการสภาการศึกษาชี้แจงเพิ่มเติมว่า ข้อมูลจำนวนนักเรียนร้อยละ ๙๖ เป็นข้อมูลที่ สพฐ. สามารถดำเนินการจัดเก็บได้จริงในปัจจุบัน และเลขาธิการ สพฐ. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ข้อมูลนักเรียน นอกจากมีข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการเรียนแล้วยังมีข้อมูลที่เกี่ยวกับการพัฒนาการของนักเรียน ความสามารถพิเศษของนักเรียน เป็นต้น สำหรับข้อมูลครู นอกจากมีข้อมูลว่าสอนในระดับชั้นใดแล้ว ยังมีข้อมูลความสามารถพิเศษของครู ข้อมูลการได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคุรุสภา เป็นต้น

- ปัจจุบันครูไม่สามารถกรอกข้อมูลได้ถูกต้องครบถ้วน ดังนั้นจะต้องเร่งสร้างความเข้าใจในการกรอกข้อมูลในกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถกรอกข้อมูลได้ในต้นปีการศึกษา ๒๕๖๓ (พฤษภาคม ๒๕๖๓) สำหรับการแก้ปัญหาเรื่องการป้อนข้อมูลพร้อม ๆ กัน แล้วเกิดปัญหาระบบล่ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยินดีสนับสนุนงบประมาณในการแก้ปัญหาดังกล่าวเพราะเป็นการลงทุนที่เหมาะสม ความคาดหวังของกระทรวงศึกษาธิการคือการมีข้อมูลที่เป็น Real Time ที่สามารถบอกได้ทันที เช่น ในวันนี้มีนักเรียนมาโรงเรียนกี่คน เด็กนักเรียนขาดเรียนกี่คน เป็นต้น และเมื่อมีการวางระบบ School Management System ที่เหมาะสมแล้ว ร้อยละ ๙๕ ของโรงเรียนทั่วประเทศ จะมี Internet Access ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ตลอดเวลา ดังนั้นการป้อนข้อมูลจะต้องป้อนข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์ นอกจากนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ อาทิ การวิเคราะห์การลงทุนที่ไปเกี่ยวเนื่องกับผลคะแนน O-NET ซึ่ง สพฐ. จะต้องตั้งเป็นกฎระเบียบให้สถานศึกษาดำเนินการ หากไม่ดำเนินการผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบ มิเช่นนั้น Data ที่มีจะเป็นเสมือนขยะที่กองอยู่ในฐานข้อมูล

- เรื่องเด็กนักเรียนต่างด้าวตามแนวชายแดนที่ข้ามฝั่งเข้ามาเรียนในประเทศไทย ยังคงเป็นปัญหาสำหรับประเทศไทยว่าจะสามารถสนับสนุนด้านการศึกษาได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงของประเทศชาติด้วยเช่นกัน ในเรื่องนี้ สพฐ. ได้หารือร่วมกับผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทน UN แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ UN ต้องการให้ประเทศไทยให้การสนับสนุน ๑๐๐% เพราะเป็นเรื่องของสิทธิมนุษยชน แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความเปราะบางเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ดังนั้น สพฐ. จึงต้องศึกษาข้อมูลให้ละเอียด

- จำนวนนักเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา/นักเรียนออกกลางคัน ที่มีจำนวน ๑๓๐,๐๐๐ - ๑๕๐,๐๐๐ คน หรือจำนวนนักเรียนต่างด้าว กระทรวงศึกษาธิการจะรับทราบข้อมูลได้โดยเร็ว หากมอบหมายให้ กศน.ตำบล เป็นผู้ทำหน้าที่สำรวจข้อมูลดังกล่าว และเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ

- เรื่อง Big Data ที่กระทรวงศึกษาธิการจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนใน ๓ เรื่อง คือ ความครบถ้วน ความถูกต้อง และความไม่ซ้ำซ้อน ในด้านความครบถ้วนถูกต้องจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในครั้งเดียว หากมีข้อมูล ๙๙% ยังถือว่าไม่ครบถ้วนถูกต้อง เพราะผู้ที่นำข้อมูลไปใช้จะไม่มั่นใจว่า ๑% ที่เหลือนั้นผิดพลาดจุดใด และที่สำคัญข้อมูลจะต้องไม่ซ้ำซ้อน อาทิ หากข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง สถาบันอาชีวศึกษาจะไม่ต้องป้อนข้อมูลใหม่ สามารถโอนข้อมูลไปได้เลย หรือข้อมูลครู ที่มีการป้อนข้อมูลทั้งจาก สพฐ. และคุรุสภา ถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักเหมือนกัน แต่ข้อมูลของคุรุสภามีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันน้อยกว่าของ สพฐ. เช่น คุรุสภาจะทราบข้อมูลการย้ายโรงเรียนของครูเมื่อเวลาผ่านไปแล้วว่า ๑ ปี

เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องมีการออกแบบว่า หน่วยงานใดมีข้อมูลที่ Update เร็วที่สุดจะเป็นเจ้าของข้อมูล ซึ่งข้อมูลครู ผู้ที่เป็นเจ้าของข้อมูลคือโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ Update ข้อมูลการย้ายโรงเรียนของครูและเป็น ข้อมูลที่มาจากที่เดียว ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการจัดการเกี่ยวกับเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยี ต่างๆ ได้แก่ ๑) Big Data ๒) Data Center ๓) School Management System ที่มีผู้ใช้ร่วมกันคือ สพฐ. สอศ. กศน. จะมี common function ที่เป็นข้อมูลที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการทำงานที่ประหยัด และไม่ซ้ำซ้อน

- สิ่งสำคัญประการหนึ่งของฐานข้อมูลที่เป็น Big Data คือการประมวลผลข้อมูลที่สามารถ แสดงออกมาเป็น Graphic ได้ การดำเนินการอาจใช้วิธีการจ้างหน่วยงานภายนอกมาเขียนโปรแกรม แต่ผู้ใช้ ข้อมูลจะต้องบอกความต้องการที่ชัดเจนในเรื่องรายละเอียดของการประมวลผลข้อมูลที่เป็น Management by Fact เพื่อนำไปประมวลผลให้เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจแบบ Real Time ของผู้บริหาร

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๓ รายงานผลการประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒๘-๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จัดทำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework: NQF) และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามระบบสากลในรูปแบบคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่มี รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการศึกษา/คุณวุฒิวิชาชีพ เป็นประธาน ปัจจุบัน คือ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง (ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งใหม่) และเมื่อวันที่ ๒๘-๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และผู้แทนจากสถาบันคุณวุฒิ วิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualification Reference Framework: AQRF) ครั้งที่ ๗ ณ โรงแรมรอยัลอัลมบาร์กโม เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิของประเทศไทย ต่อที่ประชุม ซึ่งประชุมมีมติเห็นชอบและรับรองรายงานการเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกับกรอบคุณวุฒิ อ้างอิงอาเซียนของประเทศไทย (ประเทศไทยเป็นประเทศที่ ๓ ในอาเซียนที่ได้รับการรับรอง) โดยให้เพิ่ม รายละเอียดในรายงานให้มีความสมบูรณ์ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อให้ฝ่ายเลขานุการของ AQRF แจ้งเวียนให้คณะกรรมการรับรองก่อนที่จะมีมติรับรองอย่างเป็นทางการต่อไป ซึ่งสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาได้ดำเนินการปรับแก้ไขให้สมบูรณ์และจัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ ที่ประชุมได้กำหนดให้มีการจัดประชุม AQRF ครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๘) ที่ประเทศไทย ในระหว่างวันที่ ๒-๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ สำนักงานฯ จึงขอเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้เกียรติเป็นประธาน การประชุม AQRF ครั้งที่ ๘

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขอให้การจัดประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิอ้างอิง อาเซียน (ASEAN Qualification Reference Framework: AQRF) ครั้งที่ ๘ ดำเนินการโดยประหยัด และ เลขาธิการสภาการศึกษาแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การดำเนินงานจัดประชุมจะใช้งบประมาณจำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ - ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

มติ ที่ประชุมรับทราบ

**๕.๔ รายงานผลการจัดงาน STAR STEMS พลเมืองดี วินัยเด่น ๒๕๖๒: ดาวเดียวกัน
ไปด้วยกัน เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชัน
เซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร**

พลเอก พล สำนะทร ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจด้านการสร้าง
พลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้รับการ
การแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และ
ได้รับมอบหมายภารกิจจากที่ประชุมสภาการศึกษา ให้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS
สร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ให้เป็นรูปธรรมในสถานศึกษา ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ
ได้แต่งตั้งคณะทำงาน จำนวน ๖ คณะ เพื่อทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ STAR STEMS ในโรงเรียนต้นแบบ
๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒ จ.สงขลา โรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ จ.สงขลา โรงเรียนปากคาด
พิทยาคม จ. บึงกาฬ และโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ จ.เชียงใหม่ และจัดทำโครงการ STAR STEMS ในภาค
ประชาสังคม “โครงการสถานประกอบการสร้างเสริมวินัยใสใจคุณธรรม” จำนวน ๕๓ สถานประกอบการ และ
ได้แถลงผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู/คณาจารย์ และผู้สนใจได้รับทราบ ในงาน STAR STEMS พลเมืองดี วินัยเด่น ๒๕๖๒:
ดาวเดียวกัน เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และ
คอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

ผลการจัดการเรียนรู้ STAR STEMS ในโรงเรียนต้นแบบ

ผลด้านหลักการ: ๑) การจัดการเรียนรู้ STAR STEMS ตรงกับวิธีการเรียนรู้ของคน
รุ่นใหม่ที่ไม่ต้องการเรียนในหนังสือเพียงอย่างเดียวทำให้เกิดผลจริงต่อตัวผู้เรียนที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ
๒) STAR STEMS ทำให้เกิดความเท่าเทียมทางการศึกษาในส่วนที่สำคัญที่สุดคือการสร้างความเท่าเทียม
ทางปัญญา ๓) STAR STEMS ปฏิรูปคุณภาพการศึกษาโดยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยนวัตกรรม
แบบคนไทยที่สามารถตอบเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตอบนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ตรงตาม
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และสอดคล้องรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ต้องสร้างคนไทย
ให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญตามความถนัด

ผลด้านการจัดการ: ๑) โรงเรียนเข้าใจหลักคิด STAR STEMS ครูได้ร่วมกันจัดทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และปรับปรุงความเชื่อมโยงสู่การวัดผลได้ชัดเจนขึ้น
๒) การจัดการเรียนรู้ STAR STEMS ไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ สามารถดำเนินการ
ได้ในการทำโครงการงาน ชั่วโมงบูรณาการ หรือชั่วโมงว่าง ๓) โรงเรียนได้ใช้หลักคิด STAR STEMS ในการ
สอดแทรกไปกับวิชาปกติ สามารถขยายความคิดความเป็นคนไทย ความมีคุณธรรม ความรักท้องถิ่นได้
อย่างต่อเนื่อง และ ๔) เป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ท้องถิ่น และภาค
ประชาสังคมในพื้นที่

ผลด้านผู้ปฏิบัติ: ๑) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและต้องการให้
กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นนโยบายใช้การจัดการเรียนรู้ STAR STEMS เพื่อสร้างคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ๒) ด้านครูผู้สอนเห็นว่า STAR STEMS ทำให้ลดภาระงานได้อย่างชัดเจน
สามารถบูรณาการเข้ากับโครงการงานที่ใช้สอนได้ มีบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมี
ความสุขในการเรียน ๓) ด้านผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการกระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างจินตนาการ
พัฒนาทักษะด้านที่สนใจไปสู่นวัตกรรม ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์จริงและคุ้นเคยกับการแก้ปัญหา สามารถ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมของผู้เรียนที่ครอบคลุมกว้างขวางหลากหลายมิติ โดยเฉพาะด้านคุณธรรม

ความเป็นไทยที่เชื่อมโยงกับภูมิสังคม นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้มีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่กับการเรียนรู้ STAR STEMS

ผลการดำเนินงานโครงการ STAR STEMS ในภาคประชาสังคม

การสร้างคนดี มีวินัย ให้อยู่ยืน ต้องดำเนินการทั้ง ๓ ภาคส่วนไปพร้อมกัน คือ เริ่มต้นที่บ้าน เบ่งบานในสถานศึกษา และเติบโตใหญ่กล้าในสังคม ซึ่งการดำเนินการในภาคประชาสังคมได้ดำเนินการในสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถใช้ STAR STEMS ในการบูรณาการงานในส่วนที่เกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานประกอบการ งานมาตรฐานการวัดคุณภาพองค์กรในระบบ ISO (International Organization for Standardization) และงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล HR (Human Resources)

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้ร่วมมือกับ มูลนิธิอาชีวเวชศาสตร์ไทย และเครือข่ายชมรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยวิชาชีพ จัดโครงการ “สถานประกอบการปลอดภัยด้วย STAR STEMS (STAR STEMS workplace for health promotion)” เริ่มตั้งแต่เมษายน ๒๕๖๒ มีสถานประกอบการจำนวน ๕๖ แห่งเข้าร่วมโครงการ โดยคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด STAR STEMS เบื้องต้น มีการจัดฝึกอบรมวิทยากร และติดตามประเมินผล ปัจจุบันมีสถานประกอบการจำนวน ๔๓ แห่ง สามารถนำแนวคิด STAR STEMS ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานประกอบการ และในจำนวนนี้มีสถานประกอบการ จำนวน ๑๐ แห่ง ที่พร้อมจะเป็นต้นแบบขยายผลต่อไป

ความร่วมมือในการขับเคลื่อน STAR STEMS เพื่อสร้างคนดี มีวินัย ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

การดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อน STAR STEMS ระหว่างโรงเรียนและสถานประกอบการ มีสถานประกอบการจำนวน ๓ แห่ง ทำโครงการ CSR (Corporate Social Responsibility) ร่วมกับ ๓ โรงเรียน ได้แก่ ๑) โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ และ บริษัท ไทยสปอร์ตการ์เมนท์ จำกัด ซึ่งโรงเรียนและสถานประกอบการได้ประสานงานกันในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกอาชีพ ด้วยการเพิ่มมูลค่าผ้าที่ย้อมด้วยไม้ฝาง นอกจากนี้ยังมีเด็กไร้สัญชาติที่จบการศึกษาจากโรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ ที่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้เนื่องจากไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน แต่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอาชีพจากโรงเรียนไปสร้างอาชีพได้ ๒) โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย ๒ และ บริษัท พาเนล พลาสติก จำกัด สถานประกอบการได้ทำความร่วมมือกับโรงเรียนในการบูรณาการเรื่องการจัดการขยะและการจัดทำโครงการธนาคารรีไซเคิล โดยนำแนวคิดเปลี่ยนขยะเป็นขุมทรัพย์ (Waste to Value) และ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) มาใช้ ๓) โรงเรียนปากคาดพิทยาคม และ บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) สถานประกอบการพบว่าพื้นที่ จ. บึงกาฬ ปลูกยางพาราจำนวนมากแต่เกษตรกรขาดความรู้ในการผลิตน้ำยางที่มีคุณภาพจึงจัดกิจกรรมนำความรู้เกี่ยวกับการปลูกยางพาราไปสอนเยาวชนในสถานศึกษา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถและนำไปถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถผลิตยางพาราที่มีคุณภาพเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และช่วยให้เศรษฐกิจครัวเรือนดีขึ้น

ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

เนื่องจากคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ ด้านการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีกำหนดครบระยะเวลาการดำเนินงานในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ดังนั้นการดำเนินการภารกิจการขับเคลื่อนการสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ที่จะต้องดำเนินการต่อจะสามารถดำเนินการได้ภายใต้ดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาศึกษาด้านนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ และขอเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายต่อกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. กำหนดนโยบายใช้การเรียนรู้ตามแนวคิด STAR STEMS เพื่อสร้างพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ในหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อตอบสนองพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และแผนยุทธศาสตร์การศึกษา เพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วนด้านการศึกษา

๒. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อน แผนสู่การปฏิบัติการศึกษาแนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการพัฒนาขยายผลที่ให้ผลเป็นรูปธรรม และยั่งยืน

๓. พัฒนาครูและผู้บริหารให้เข้าใจแนวคิดและวิธีจัดการเรียนรู้แบบ STAR STEMS ดังนี้

๓.๑ จัดหลักสูตรอบรม STAR STEMS สำหรับครู โดย สพฐ.เป็นผู้ดำเนินการหลัก และขึ้นบัญชีหลักสูตรของ สพฐ.

๓.๒ ดำเนินการจัดอบรมครูด้วยแนวคิด STAR STEMS ร่วมกับสถาบันพัฒนาวิสัย และความมั่นคงแห่งชาติ รับผิดชอบโดยสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.)

๓.๓ ให้ความรู้เรื่องแนวคิด STAR STEMS แก่ผู้บริหารในหลักสูตรนักบริหาร ระดับสูง (นบส.) กระทรวงศึกษาธิการ, การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา (สจว.สพฐ.) กองบัญชาการกองทัพไทย, สคบศ., สพฐ.

๔. ขยายผลการดำเนินงานโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (STEM Education) จัดอบรมครูร่วมกับ สพฐ.

๕. ประสานงานกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดหลักสูตร STAR STEMS ในคณะครุศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และกำหนดเกณฑ์การรับเข้าศึกษาต่อ

๖. ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคส่วนอื่น ๆ ในการสร้างคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

ในเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขอเข้าไปศึกษารายละเอียดตามเอกสาร ประกอบวาระการประชุมที่น่าเสนอ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการดำเนินการในลำดับต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๕ รายงานการศึกษาดูงานของกรรมการสภาการศึกษา ณ จังหวัดสระแก้วและจังหวัด ฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑-๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า การจัดโครงการ ศึกษาดูงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ให้กับ กรรมการสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓ เป็นการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลในจังหวัดทางภาคตะวันออก ณ จังหวัดสระแก้ว และฉะเชิงเทรา ในวันที่ ๑๑-๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมี นายณรงค์ ดุติง ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ (คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช) เป็นประธานการศึกษาดูงาน เริ่มการศึกษาดูงานในจังหวัด ฉะเชิงเทราเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร และพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทราได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) โดยเปิดหลักสูตรที่สอดคล้อง ๑๐ อุตสาหกรรมหลักและพัฒนา ครูให้มีสมรรถนะที่พร้อมรองรับ EEC หลังจากนั้นจึงเน้นการศึกษาดูงานที่จังหวัดสระแก้ว เนื่องจากเป็นจังหวัด ชายแดนทางภาคตะวันออกของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับประเทศกัมพูชา เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์รวมของคน หลายเชื้อชาติ ทั้งชาวเขมร ชาวเวียดนาม และชาวลาว และสระแก้วเป็นจังหวัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งการ

จัดการอาชีวศึกษาสระแก้ว สภาพปัญหาที่พบคือ นักเรียนไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา ทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีผู้เข้าเรียนน้อย และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องปิดตัวเนื่องจากไม่มีผู้เข้าเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอุปกรณ์ที่ล้าสมัยและมีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดอัตรากำลังอาจารย์ในสาขาต่าง ๆ การผลิตนักศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานเนื่องจากไม่ทราบความต้องการของตลาดแรงงานในแต่ละสาขาวิชาชีพ การศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านคลองวัว ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน ๑๐๔ คน) โรงเรียนจึงจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพฯ และสื่อมัลติมีเดียการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นผลให้ผลการสอบ O-NET ของนักเรียนระดับชั้น ป.๖ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา โรงเรียนบ้านแสนสุขเป็นโรงเรียนที่อยู่แนวชายแดนประเทศไทย ซึ่งก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีนักเรียนจำนวน ๓๙ คน เนื่องจากผู้ปกครองไม่เชื่อมั่นที่จะส่งบุตรหลานมาเรียนร่วมกับเด็กกัมพูชา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงแก้ปัญหาโดยการจัดทำ “ศูนย์การเรียนรู้เกษตรพอเพียง ให้น้องได้อิ่ม” จัดให้มีอาหารเช้า อาหารกลางวัน ชุดนักเรียน รถรับ-ส่ง และอุปกรณ์การเรียนฟรี นักเรียนได้เรียนรู้ภาษา ๔ ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาเขมร นอกจากนี้โรงเรียนยังสอนเสริมทักษะอาชีพตามศาสตร์พระราชากับเด็กเพื่อให้สามารถนำไปทำเป็นรายได้เสริมของครอบครัว ปัจจุบันโรงเรียนมีนักเรียนจำนวน ๑๓๙ คน การศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านท่าเกวียน โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Coding ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการคิด การแก้ปัญหาตามลำดับขั้นตอน ในชั้นอนุบาล-ป.๓ สอน Unplugged Coding ชั้น ป.๔-๖ สอน STEM + C (Coding) และชั้น ม.๑-๓ สอน Plugged Coding โดยใช้บอร์ดสมองกล KidBright จาก NECTEC

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ

กำหนดการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในวันศุกร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๐๐ น.

นางกมลทิพย์ เมฆพุก
นางปัทมา คำภาศรี
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
ผู้ตรวจงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจงานการประชุม